

Asia: VN/14704/2024

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Tiivistelmä lausunnon keskeisestä sisällöstä

Peräpohjolan Kansanopiston Kannatusyhdistys ry pitää erittäin valitettavana ammatilliseen koulutukseen kohdentuvaa rahoituksen vähentämistä. Rahoitusta vähennetään samanaikaisesti, kun toisen asteen koulutukseen ja sen rahoitusjärjestelmään suunnitellaan merkittäviä muutoksia. Yhtäaikaisesti tapahtuvien muutosten vaikutuksia on vaikea ennakoida. Koulutuksen järjestäjät eivät kykene arvioimaan niiden kokonaisvaikutuksia tulevaan rahoitukseensa.

Peräpohjolan Kansanopiston Kannatusyhdistys ry vaatii, että leikkaukset eivät saa vaarantaa työvoimapulasta kärsivien alojen koulutuksen järjestämistä. Tällainen ala on esimerkiksi kasvatus- ja ohjausala, jossa tarvitaan osaavia ja päteviä työntekijöitä muun muassa varhaiskasvatuksessa. Peräpohjolan Kansanopiston kannatusyhdistys ry esittää, että rahoituksen vähentämisessä huomioidaan alakohtaisuus. Leikkauksia ei saisi kohdentaa aloille, joissa on työvoimapulaa. Rahoituksen vähentäminen tulisi kohdentaa aloille, joissa ei ole työvoimatarvetta.

Ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia koskevat säädösehdotukset

Peräpohjolan Kansanopiston Kannatusyhdistys ry pitää hyvänä, että toisen asteen koulutusta koskevaa säätelyä kevennetään, jotta koulutuksen järjestäjille syntyisi joustavammat mahdollisuudet toimia opiskelijan tarpeiden mukaisesti. Katsomme kuitenkin, että tässä esitetyillä muutoksilla on hyvin vähäiset vaikutukset käytännön toimintaan ja niiden merkitys koulutuksen järjestämisen kustannuksissa on hyvin pieni. Esitetyt säädösmuutokset edellyttävät muutoksia koulutuksen järjestäjien opintohallintojärjestelmiin, mikä aiheuttaa kustannuksia. Esitetyt normien purkamiseen liittyvät muutokset voitaisiin mielestämme tehdä osana toisen asteen koulutuksen uudistamista koskevaa valmistelutyötä, jolloin erilaiset vaikutukset järjestelmiin ja toimintaan voitaisiin tehdä kerralla.

Lukiolakia koskevat säädösehdotukset

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia koskevat säädösehdotukset

Peräpohjolan Kansanopiston Kannatusyhdistys ry on erittäin huolissaan useista samanaikaisista aikuisten opiskelumahdollisuuksia koskevista heikennyksistä. Yhdistys ymmärtää, että korkeakoulututkinnon suorittaneita ei ohjata suorittamaan ammatillisia tutkintoja. Esityksessä aiemmaksi tutkinnoksi laskettaisiin kuitenkin myös ammatillinen perustutkinto. Peräpohjolan Kansanopiston Kannatusyhdistys katsoo, että esitys heikentää aikuisten mahdollisuuksia parantaa osaamistaan työelämässä, sillä koulutuksen järjestäjien rahoituksen vähentäminen johtaa tarjonnan supistumiseen ja vaarantaa niiden toimintaedellytykset. Aikuisten mahdollisuuksia vaihtaa alaa ei tulisi heikentää, sillä työnmurros ja työurien pidentäminen edellyttävät uudelleen kouluttautumista ja joustavaa siirtymistä alalta toiselle. Säästöjen kohdentaminen ammatillisen perustutkinnon suorittaneisiin vaikeuttasi heidän etenemistään koulutuspolulla.

Peräpohjolan Kansanopiston Kannatusyhdistys ry katsoo, että säästöjä kohdennettaessa järjestämisluvan mukaisia vähimmäismääriä ei tule alittaa sellaisilla järjestäjillä, joiden koulutus on vetovoimaista, joilla toteutuneiden opiskelijavuosien määrä ylittää järjestämisluvan vähimmäismäärän ja jotka kouluttavat työvoimapula-aloille, kuten kasvatus- ja ohjausalalla varhaiskasvatuksen tehtäviin.

Muut kommentit

Pidämme erittäin valitettavana, että lausuntoaika oli todella lyhyt.

Karvonen Tatja
Peräpohjolan Kansanopiston Kannatusyhdistys ry